

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МІКРОЕКОНОМІКА»

Рівень вищої освіти

Освітньо-професійна програма

Загальний обсяг

Тривалість викладання

Обсяг навчальних занять

у т.ч. аудиторні заняття

лекції

практичні

Мова викладання

Перший (бакалаврський)

Фінанси, банківська
справа та страхування

4 кредити ЄКТС

2-й семестр, 3-4 чверті

120 год.

4 год/тиждень

2 години

2 години

українська

Кафедра, що викладає: Економічної теорії та міжнародних економічних відносин

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:

<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4983>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – команда «Мікроекономіка»

Інформація про викладача:

Смєсова Вікторія Леонідівна,

доктор економічних наук, професор,
зав. кафедри економічної теорії та міжнародних
економічних відносин

Персональна сторінка:

[https://etop.nmu.org.ua/ua/teachers/Smiesova/index.
php](https://etop.nmu.org.ua/ua/teachers/Smiesova/index.php)

E-mail:

Smiesova.V.L@nmu.one

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Освітня компонента «Мікроекономіка» належить до переліку обов'язкових навчальних дисциплін, що пропонуються в рамках циклу спеціальної підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок на першому році навчання. Вона забезпечує загальний та професійний розвиток здобувача та

спрямована на отримання поглиблених знань з мікроекономіки для забезпечення високого рівня конкурентоспроможності вітчизняних підприємств на світовому ринку.

Мікроекономіка вивчає економічні відносини між певними економічними суб'єктами (домогосподарствами, фірмами), процес прийняття цими суб'єктами оптимальних економічних рішень щодо розподілу ресурсів, особливості функціонування і розвитку окремих ринків товарів і ресурсів, наслідки впливу державного регулювання на ці ринки. Дисципліна «Мікроекономіка» досліджує, як раціонально діють домогосподарства і фірми в умовах обмеженості ресурсів та наявних альтернативних можливостей, а також поза межами будь-яких правил поведінки (інститутів).

Цей курс побудовано на засадах студентоцентрованого підходу (Student-Centered Approach), який розглядає здобувача вищої освіти як суб'єкта з власними унікальними інтересами, потребами і досвідом, спроможного бути самостійним і відповідальним учасником освітнього процесу.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – формування у здобувачів компетентностей щодо методів поведінки, механізмів прийняття оптимальних економічних рішень на індивідуальному рівні щодо використання обмежених ресурсів

Основними завданнями вивчення дисципліни «Мікроекономіка» є:

- дати знання про базові положення мікроекономічної теорії;
- розвинути навички використання інструментарію мікроекономічного аналізу;
- сформуванати цілісне уявлення про принципи функціонування економіки, поведінку домогосподарств і фірм, а також про основні напрями мікроекономічної політики держави;
- розглянути основні методи та моделі мікроекономічного аналізу;
- сформуванати у слухачів вміння здійснювати мікроекономічні розрахунки, використовувати інструменти проведення мікроекономічного аналізу;
- поглибити навички обчислення кількісних завдань.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

В освітньо-професійній програмі «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПР) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни Б1 «Мікроекономіка» віднесено наступні результати навчання:

ПР 01	Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем
ПР 02	Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні, а саме:

- знати та розуміти економічні концепції, принципи та інструменти мікроекономіки;
- знати та розуміти закони і правила функціонування економічних суб'єктів в умовах обмеженості економічних ресурсів;
- знати та розуміти теорію поведінки споживача та виробника, її інтерпретацію і методи моделювання;
- вміти моделювати поведінку споживача та виробника на ринку товарів;
- оцінювати ринковий попит і його еластичність;
- оцінювати та аналізувати витрати і випуск продукції;
- оцінювати та аналізувати ринок товарів, визначати різні моделі ринку;
- знати та розуміти рівновагу конкурентної фірми, монополії і монополістичної конкуренції в короткому періоді;
- аналізувати ринок ресурсів, знати та розуміти ціноутворення на цьому ринку.

4. СТРУКТУРА КУРСУ

Лекції

Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки

- 1.1 Мікроекономіка у системі економічних наук.
- 1.2 Методологія мікроекономіки.
- 1.3 Мікросистема та її основні характеристики.

Тема 2. Теорія споживацького вибору

- 2.1 Споживацькі переваги
- 2.2 Функції корисності та криві байдужості.
- 2.3 Бюджетні обмеження.
- 2.4 Рівновага споживача.

Тема 3. Моделювання поведінки споживача на ринку товарів

- 3.1 Криві “дохід – споживання”. Криві та закони Енгеля.
- 3.2 Криві “ціна – споживання” та виведення кривих попиту.
- 3.3 Ефект доходу та ефект заміщення. Парадокс Гіффена.

Тема 4. Ринковий попит та його еластичність

- 4.1 Крива ринкового попиту
- 4.2 Цінова еластичність попиту та її використання
- 4.3 Розрахунок еластичності попиту за ціною для окремої точки на кривій
- 4.4 Нецінова еластичність попиту
- 4.5 Виграш споживача

Тема 5. Теорія виробництва

- 5.1 Виробництво та виробнича функція
- 5.2 Закон спадаючої граничної віддачі
- 5.3 Заміщення факторів виробництва
- 5.4 Зміна масштабу виробництва

Тема 6. Витрати і випуск

6.1 Витрати виробництва

6.2 Функція витрат і рівновага виробника

6.3 Витрати у короткотерміновому періоді

6.4 Витрати у довготерміновому періоді

Тема 7. Ринок досконалої конкуренції

7.1 Ознаки та умови досконалої конкуренції

7.2 Максимізація прибутку в короткотерміновому періоді

7.3 Максимізація прибутку в довготерміновому періоді

7.4 Чиста конкуренція та ефективність

Тема 8. Монопольний ринок

8.1 Основні риси чистої монополії

8.2 Визначення ціни та обсягів виробництва монополістом

8.3 Економічні наслідки монополізму

Тема 9. Ринок монополістичної конкуренції

9.1 Монополістична конкуренція та її основні риси

9.2 Визначення ціни та обсягів виробництва при монополістичній конкуренції

9.3 Монополістична конкуренція та ефективність

9.4 Нецінова конкуренція

Тема 10. Олігополістичний ринок

10.1 Ознаки олігополістичного ринку

10.2 Поведінка фірми щодо ціни та випуску продукції на олігополістичному ринку

10.3 Оцінка економічної ефективності олігополістичного ринку

Практичні заняття

Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки

Тема 2. Теорія споживацького вибору

Тема 3. Моделювання поведінки споживача на ринку товарів

Тема 4. Ринковий попит та його еластичність

Тема 5. Теорія виробництва

Тема 6. Витрати і випуск.

Тема 7. Ринок досконалої конкуренції

Тема 8. Монопольний ринок

Тема 9. Ринок монополістичної конкуренції

Тема 10. Олігополістичний ринок

Інформація для здобувачів заочної форми навчання. На сайті НТУ «ДП» розміщено графік навчального процесу. Протягом року передбачено заняття з викладачем відповідно до розкладу: 2 год. лекційних занять, 2 год. практичних занять, решту практичних завдань здобувач опановує самостійно. Здобувачі заочної форми навчання виконують передбачені навчальним планом індивідуальні завдання (контрольні роботи, практичні завдання, презентації, тестові завдання) та подають їх на кафедри на початку сесії, обов'язково до

проведення контрольних заходів з дисципліни. Умови завдань розміщено на сторінці курсу на платформі Moodle. Форма контролю – екзамен.

5. ТЕХНІЧНЕ ОБЛАДНАННЯ ТА/АБО ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

На навчальних заняттях здобувачі повинні мати: гаджети з можливістю підключення до Інтернету; перевірений доступ до застосунків Microsoft Office: Teams, Moodle; Zoom; інстальований на ПК та /або мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point); активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Office365.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Оцінювання досягнень здобувачів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти», <https://cutt.ly/RER787v>. Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувачів за дисципліною.

6.1. Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних здобувачів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо здобувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2. Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності здобувачів за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувачі на контрольних заходах мають виконувати завдання, орієнтовані на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики, що надаються здобувачам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом

конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні запитання за кожною темою	відповідь на запитання під час лекцій	комплексна контрольна робота (KKP)	визначення середньозваженого результату поточних контролів
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		
	індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи	екзамен	складання екзамену

Під час поточного контролю практичні заняття оцінюються якістю виконання завдань.

Здобувачі вищої освіти отримують підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі складання екзамену.

Поточна успішність складається з успішності за дві контрольні роботи (40 балів - кожна максимально оцінюється у 20 балів), оцінок за роботу на практичних заняттях (оцінюється 8 завдань по 5 балів, максимально здобувач може отримати 40 балів) та оцінок за виконання самостійної роботи (20 балів). Отримані бали за контрольні роботи, практичні заняття та виконання самостійної роботи додаються. Максимально за поточною успішністю здобувач може набрати 100 балів.

Підсумкове оцінювання	Екзамен відбувається у формі письмового завдання, екзаменаційні білети складаються з 20 тестових завдань, запитань «вірно/невірно», однієї задачі. Кожний тест має один правильний варіант відповіді. Правильна відповідь на тестове завдання оцінюється у 2 бали. Правильна відповідь на завдання «вірно/невірно» (оцінюється 5 завдань по 1 балу за кожне). Правильне вирішення задачі передбачає отримання 20 балів. Максимальна кількість балів за екзамен: 100
Практичні заняття	Дискусії, опитування, робота в мікрогрупах, вирішення кейсів, де відпрацьовуються навички критичного мислення та аналізу, комплексного вирішення проблем, з використанням індивідуального та креативного підходу. Відбувається вирішення задач і тестів. Максимально оцінюються у 40 балів (8 завдань × 5 балів/завдання).
Самостійна робота	Кожен здобувач/ка повинен/на підготувати відповіді на завдання, які необхідно захистити на практичних заняттях. Кожне завдання оцінюється по 5 балів. Максимально оцінюється в 20 балів (4 завдання× 5 балів).
Контрольні заходи	Одна контрольна робота максимально оцінюється у 20 балів. За дві контрольні роботи здобувач/ка може отримати максимально 40 балів.

6.3. Критерії

6.3.1. Критерії оцінювання *практичного заняття*:

Кожне практичне завдання оцінюється за двома складовими: вирішення задач та участь у дискусіях (обговорення кейсів)

Задачі. За умови правильного вирішення однієї задачі здобувач отримує 4 бали.

Участь у дискусіях (обговоренні кейсів) оцінюється в 1 бал.

6.3.2. Критерії оцінювання *самостійної роботи*:

Оцінювання самостійної роботи відбувається через захист виконаних завдань на практичних заняттях, де:

5 балів – студент/ка демонструє повне розуміння теми; може точно відповісти на всі запитання одногрупників щодо даної теми; ділиться думками з іншими учасниками групи; говорить чітко впродовж 95-100% всього часу, використовує закінчення речення і не використовує слова помилково; застосовує відповідну лексику для аудиторії, розширює словниковий запас аудиторії, використовує нові слова для більшості слухачів; уважно слухає одногрупників, детально відповідає на всі питання форми оцінювання і завжди дає оцінки на основі презентації, а не інших факторів;

4 бали – студент/ка демонструє розуміння теми; відповідає на більшість запитань одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло впродовж 80-90% всього часу, використовує закінчення речення і не використовує слова помилково; застосовує відповідну лексику для аудиторії, розширює словниковий запас аудиторії; слухає одногрупників, відповідає майже всі питання форми оцінювання та інколи дає оцінки на основі презентації, а не інших факторів;

3 бали - студент/ка демонструє розуміння теми; відповідає на деякі запитання одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло, використовує закінчення речення, але невірно трактує деякі терміни, використовує слова помилково; слухає одногрупників, інколи ставить уточнюючі питання;

2 бали – студент/ка не демонструє розуміння теми; відповідає на деякі запитання одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло, використовує закінчення речення, але невірно трактує деякі терміни, використовує слова помилково; слухає одногрупників, уточнюючі питання не ставить;

1 бал - студент/ка демонструє розуміння теми, однак, не відповідає на жодні запитання одногрупників щодо даної теми; говорить не зрозуміло, використовує закінчення речення, але невірно трактує терміни, використовує слова помилково; слухає одногрупників, уточнюючі питання не ставить.

6.3.3. Критерії оцінювання *письмової контрольної роботи*:

Контрольна робота містить: 10 тестових завдань з чотирма варіантами відповідей, правильна відповідь оцінюється у 1 бал, задачу, правильне вирішення якої оцінюється у 5 балів, п'яти завдань «вірно/невірно», де правильна відповідь оцінюється по 1 балу, де:

5 балів – високий рівень викладення текстової відповіді, що відповідає

предмету поставленого питання, зроблено власний висновок щодо проблематики поставленого запитання; відсутність помилок в граматиці та/або орфографії;

4 бали – середній рівень викладення текстової відповіді, що відповідає предмету поставленого питання, зроблено власний висновок щодо проблематики поставленого запитання; відсутність помилок в граматиці та/або орфографії;

3 бали – наявність текстової відповіді, яка відповідає предмету поставленого питання, однак власна думка не висловлена, містить граматичні та орфографічні помилки;

2 бали - наявність текстової відповіді, яка не в повній мірі відповідає предмету поставленого питання, виявлення запозиченого матеріалу з мережі Інтернет та/або з інших джерел, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення;

1 бал – наявність текстової відповіді, яка не відповідає предмету поставленого питання, виявлення списаного матеріалу з мережі Інтернет та/або з інших джерел, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення.

Контрольні роботи, самостійна робота та робота на практичних заняттях оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

7. ПОЛІТИКА КУРСУ

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»», <https://cutt.ly/mERLa5A>, Кодекс академічної доброчесності Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», <https://cutt.ly/vERLfxF>. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на день (щодня) поштової скриньки на Office365 та відвідування групи у Teams.

Протягом самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Мікроекономіка».

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби). Практичні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації, це саме стосується і колоквіумів. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно – в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання.

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Бонуси.

Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції та практичні заняття (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та приймають участь у конференціях, конкурсах тощо отримують додатково 5 балів до підсумкової оцінки.

7.7. Участь в анкетуванні.

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачу вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання, які використовуються на лекційних заняттях:

І група методів:

- традиційні (лекція, розповідь-пояснення, бесіда, дискусія)

- наочні (мультимедійні презентації, інформаційні відеоролики, схеми, графіки у двовірній площині, економіко-математичні моделі, ілюстрації);

II група методів:

- загальнонаукові: наукова абстракція, аналіз і синтез, індукція та дедукція, системний аналіз, узагальнення, класифікації;

- специфічні (графічний аналіз, економіко-математичне моделювання, граничний аналіз, функціональний аналіз, методи статистики і динаміки, рівноважний підхід);

III група методів:

- навчально-пізнавальні (ведення конспекту, словників, реферування, огляд наукових статей і навчально-методичних матеріалів, анотація, проблемні ситуації);

- інші методи (дистанційна лекція, використання лекційних матеріалів і презентацій з сайту дистанційної освіти, Інтернет-ресурсів)

Методи навчання, які використовуються на практичних заняттях:

- дискусія з проблемних питань, опитування за матеріалами лекцій та практичних занять, доповіді;

- використання кейсів (вирішення ситуаційних завдань, аналіз та вирішення мікроекономічних проблем, розв'язання задач);

- контрольні методи (написання есе, відкриті питання, тестування, розв'язання задач, завдання «вірно/невірно», самокорекції, взаємокорекції відповідей)

- метод мозкового штурму;

- робота в мікрогрупах;

- наочні (мультимедійні презентації, інформаційні відеоролики, схеми, таблиці, графіки у двовірній площині, економіко-математичні моделі, ілюстрації);

- навчально-пізнавальні (ведення словнику, реферування, огляд та аналіз наукових статей, монографій, навчально-методичних матеріалів, анотація, проблемні ситуації);

- інші методи (дистанційна лекція, використання лекційних матеріалів і презентацій з сайту дистанційної освіти, Інтернет-ресурсів)

- стимуляційні методи (усне схвалення, заохочення додатковими балами за успіхи, формування змагальності та).

Методи навчання, які використовуються при самостійній роботі:
самостійне виконання завдань під керівництвом викладача, розв'язання задач, усне опитування, мультимедійні презентації, інформаційні відеоролики, самостійне складання тестів, домашні завдання.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Мікроекономіка» для бакалаврів освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності D2 Фінанси, банківська справа, страхування та

фондовий ринок / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. економічної теорії та міжнародних економічних відносин. Д. : НТУ «ДП», 2025. 14 с.

2. Дистанційний курс з дисципліни «Мікроекономіка» для бакалаврів освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. економічної теорії та міжнародних економічних відносин. Д. : НТУ «ДП», 2025. URL: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4983> (Розробниця Смесова В.Л.)

3. Методичні вказівки для практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Мікроекономіка» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денного та заочного відділення галузей знань Д Бізнес, адміністрування та право, С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини / Укл.: В.Л. Смесова. Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. ЕТ та МEB. Дніпро : НТУ «ДП», 2025. 38 с.

4. Smiesova V.L., Kovtun N.V. (2022) Market conjuncture and microeconomic aspects of innovation management. *Economic Herald of State Higher Educational Institution «Ukrainian State University of Chemical Technology»*, 1: 71-76. <http://ek-visnik.dp.ua/wp-content/uploads/pdf/2022-1/Smiesova.pdf>

5. Смесова В.Л., Ковтун Н.С. Оцінювання рівня розвитку корпоративної культури промислового підприємства в контексті управління та інноваційного розвитку. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2023. №1. С. 172 –180. <https://doi.org/10.33271/ebdut/81.172>

6. Смесова В.Л., Яшкіна Н.В., Аніщенко Л.О. Аналіз корпоративної культури підприємства та її вплив на управління персоналом. *Ефективна економіка [Електронне видання]*. 2023. № 7. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.7.17>

7. Смесова В.Л., Ковтун Н.С. Креативність як основа інноваційного розвитку та управління підприємством. *Ефективна економіка*. 2025. №3. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.3.12>.

8. Косік А.Ф., Гронтковська Г.Е. Мікроекономіка: Практикум. 3-тє вид. допов К.: Центр навчальної літератури, 2019. 418 с.

Додаткова література:

9. Базилевич В. Д. Мікроекономіка: Практикум: навч. посіб. / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич. [За ред. В. Д. Базилевича]. 3-тє вид. стер. К.: Знання, 2012. 491 с.

10. Microeconomics / Campbell R. McConnell [et. al.]. 12th Canadian ed. McGraw. Hill Ryerson. 2010. 424 p.

11. Мікроекономіка: навч. посіб. / За ред. А.О. Задой. Д.: Національний гірничий університет, 2009. 216 с.

12. Поплавська Ж.Б. Мікроекономіка: навч. посібн. / Ж. Б. Поплавська, О.Й. Криса. К. : Алерта, 2012. 272 с.

13. Основи мікроекономіки (підручник + компакт-диск) / О.І. Ястремський, О.Г. Гриценко, К. : Знання, 2007.

14. Петрушенко Ю. М. Мікроекономіка. Теорія та приклади розв'язання задач. К. : Університетська книга, 2014. 320 с.
15. Пилипенко В.В. Мікроекономіка: курс лекцій : навчальний посібник. Львів: Новий Світ-2000, 2012. 280 с.
16. Скорик Г.І. та ін. Вступ до мікро-, макроекономіки. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. 164 с.
17. Cigarette price elasticity in Croatia – analysis of household budget surveys / Ž. A. Barać [та ін.]. *Journal of Applied Economics*. 2021. Vol. 24, № 1. P. 318–328.
18. Exenberger E., Bucko J., Rabatin P. An assessment of consumer behavior in the quality to price relationship of tomatoes in the slovak republic environment. *Journal of Eastern European and Central Asian Research*. 2020. Vol.7, No.3. P. 267-279.